

ما يتعلق بالطهارة

طهارت

س ۱ / الشخص الذي توضأ ولم يكن منتبهاً إلى وجود مانع للوضوء في أعضائه، وبعد أن صلى انتبه إلى المانع، ما هو حكم صلاته، هل يعيدها أم لا؟

پرسش ۱:

شخصی وضو گرفته و از وجود مانع وضو بر (برخی) اعضایش مطلع نبوده است. اگر بعد از خواندن نمازش متوجه این مانع شده باشد حکم نمازش چیست؟ آیا دوباره بخواند یا خیر؟

ج / يعيدها.

پاسخ:

اعاده کند (دوباره بخواند).

س ۲ / إذا اكتشفت من باطن الظفر نقطة من صبغ أظافر كان على ظفري قبل أسبوعين، فهل عليّ إعادة صلواتي وأغسالي، واليوم أنا صائمة فهل صيامي مقبول أو باطل؟

پرسش ۲:

اگر از درون ناخن لکه‌ای از لاک ناخن که دو هفته پیش بر ناخنم بوده است آشکار شود، آیا اعاده نمازها و غسل‌هایم بر من واجب است؟ و اگر امروز روزه باشم، آیا روزه‌ام مقبول است یا باطل؟

ج / لا يجب إعادة الغسل والوضوء، والصلاة والصيام صحيحان، وعموماً لا يجب إيصال الماء إلى باطن الظفر.

پاسخ:

تکرار غسل و وضو واجب نیست، و نماز و روزه هر دو صحیح است؛ و به‌طور کلی رساندن آب به درون ناخن واجب نیست.

س ۳ / توجد حنة يتم الرسم بها على الجسم ولكن تحتوي على نسبة من الصبغة، فهل يجوز الوضوء بها أم تعتبر حائلاً؟

پرسش ۳:

نوعی حنای رنگی برای طراحی روی بدن وجود دارد. آیا وضو با وجود این حنا روی بدن جایز است؟ یا به‌عنوان حجاب و مانع محسوب می‌گردد؟

ج/ لا تعتبر حائلاً طالما أنها لوّنت الجلد نفسه.

پاسخ:

تا هنگامی که تنها پوست را رنگی می‌کند، حجاب و مانع محسوب نمی‌شود.

س ۴/ أنا عسكري متقاعد، ولدي إصابة وهي بتر القدم الأيمن دون مفصل الكاحل يعني أسير على مفصل القدم، لكن الدكتور الذي عمل لي عملية هدمه حتى لا يؤذيني المشي على المفصل، قام بتحويل عظمة الكاحل وهي بموضع عامودي وجعلها بموضع أفقي حتى يتسنى لي السير على المفصل، وقرأت في كتاب "شرايع الإسلام" وفي باب الوضوء بأن مسح القدم للذي لديه بتر في القدم لا يمسح هذه القدم إذا كان ليس فيها كعب، وأنا عملت مثلما قرأت، ولكن من يومها وأنا حيران هل أنا مشمول بذلك الحكم الشرعي، أم لا؟

پرسش ۴:

من یک ارتشی بازنشسته‌ام و دچار قطعی عضو از ناحیه پای راست پایین‌تر از مفصل مچ پا هستم؛ یعنی روی مفصل پا حرکت می‌کنم؛ اما پزشکی که مرا مورد عمل جراحی قرار داده آن را مقداری اصلاح کرده است تا هنگام راه رفتن اذیتم نکند؛ یعنی استخوان مچ پایم را تغییر داده و آن را از وضعیت عمودی به افقی تغییر شکل داده است تا راه رفتن روی مفصل برآیم راحت شود. در کتاب «شرايع الاسلام (احکام نورانی اسلام)» در فصل وضو در توضیح مسح پایي که دچار قطع عضو است خواندم که اگر «کعب» (برآمدگی روی پا) نداشته نباشد آن پا را مسح نکند، و من طبق آنچه خواندم عمل کردم؛ اما از آن روز تا حالا در حیرتم که آیا مشمول این حکم شرعی هستم یا نه؟

ج/ أعمل بما ذكر في "شرايع الإسلام" ولا داعي للشك:

(وإذا قطع بعض موضع المسح مسح على ما بقي، ولو قطع من الكعب سقط

المسح على القدم).

پاسخ:

طبق آنچه در کتاب «شرايع اسلام» آمده عمل کن و شک و تردید نداشته باش: (اگر قسمتی از پا که باید مسح شود قطع شده باشد باید باقی‌مانده آن مسح گردد ولی اگر پا از «کعب» قطع شده باشد مسح آن ساقط می‌شود).

س ۵/ طهرت جرحاً، وبعد ذلك اكتشفت أنّ الدم لا زال يخرج منه، وبعدها وقف

النزف فنسيت أن أطهره مره ثانية، فتوضأت وصليت، ما هو حكم وضوئي وصلاتي؟

پرسش ۵:

زخمی را پاک کردم، و بعد آن متوجه شدم که پیوسته خون از آن خارج می‌شود. آن خونریزی متوقف شد و فراموش کردم که برای بار دوم آن را تطهیر کنم، وضو گرفتم و نماز خواندم. حکم وضو و نماز چیست؟

ج/ بحسب السؤال أنّ هناك دماً على عضو من أعضاء الغسل في الوضوء مثل اليد أو الوجه ومن ثم حدث الوضوء على هذا الدم دون تطهير الدم، وبحسب هذا الفرض يكون العضو عليه نجاسة وغير طاهر، وبهذا يكون الوضوء غير صحيح، فتعاد الصلاة.

پاسخ:

طبق داده‌های این پرسش در اینجا خونی بر عضوی از اعضای که باید در وضو شسته شود مثل دست یا صورت- بوده است و به این ترتیب وضو بر روی این خون بدون اینکه پاک‌شده باشد اجرا شده است؛ بنابراین با توجه به این فرضیات- وضو بر روی عضوی که نجاستی بر رویش بوده و پاک نبوده است، انجام شده است. به این ترتیب این وضو صحیح نیست و باید نماز اعاده شود.

س ۶/ البنت التي تطهر أثناء الليل خلال شهر رمضان لكنها لا تستطيع الغسل خجلاً من والدها أو أختها، هل يجب عليها الغسل، أم يجوز لها الإفطار. وكذلك بالنسبة لأحكام الاستحاضة إذا كانت الفتاة لا تستطيع الغسل فجراً لنفس السبب المذكور، فما هو الحل؟

پرسش ۶:

دختری که در نیمه‌شب در ماه رمضان پاک می‌شود ولی به دلیل شرم و حیا از پدر یا برادرانش نمی‌تواند غسل کند، آیا غسل بر او واجب است؟ یا می‌تواند افطار کند (روزه نگیرد)؟ به همین ترتیب در مورد احکام استحاضه اگر دختر جوان -به همین دلیل گفته شده- نتواند صبح هنگام (فجر) غسل کند، راه حل چیست؟

ج/ الخجل ليس عذراً لترك الغسل، لكن عموماً إذا تعذر على الإنسان الطهارة المائية ينتقل إلى الترابية أي التيمم.

پاسخ:

خجالت کشیدن، عذری برای ترک غسل محسوب نمی‌شود؛ ولی به‌طور کلی اگر انسان از طهارت با آب معذور باشد، حکمش به طهارت با خاک یعنی تیمم- تبدیل می‌شود.

س ۷/ من كان عليه غسل واجب لكنه كان جاهلاً بالحكم ولا يعلم بوجود الغسل ولم يغتسل وكان يصلي ويصوم، فما حكم صلاته وصومه، هل يجب عليه القضاء؟

وإذا كان يجب عليه القضاء وهو لا يعلم كم عدد أيام الصيام أو الصلاة المطلوب بها، ماذا يفعل؟

پرسش ۷:

کسی که غسلی بر او واجب بوده ولی از حکم اطلاعی نداشته، وجوب غسل را نمی‌دانسته، غسل نکرده و نماز خوانده و روزه گرفته است، حکم نماز و روزه‌اش چیست؟ آیا قضا بر او واجب است؟ و اگر قضا بر او واجب است و نداند چه تعداد ایام روزه یا نماز را در این شرایط سپری کرده است، چه باید بکند؟

ج/ كلما فقدت الطهارة بطلت الصلاة وكذا الصيام فيما يشترط فيه من طهارة، ومع جهله بالعدد يقضي حتى يحصل له الاطمئنان بالقضاء.

پاسخ:

هرگاه طهارت نباشد، نماز باطل می‌شود و همین‌طور روزه در مواردی که در آن‌ها طهارت شرط هست، و در صورت ندانستن تعداد، اقدام به قضا می‌کند تا برایش اطمینان حاصل شود که همه را قضا نموده است.

س ۸/ هل يعتبر الدم الذي ينزل على المرأة الحامل نتيجة خلل في المشيمة دم استحاضة؟

پرسش ۸:

آیا خونی که از زن حامله در نتیجه نقصی در جفت بیرون می‌ریزد، خون استحاضه محسوب می‌شود؟

ج/ بحسب الحال المذكور يعتبر دم استحاضة.

پاسخ:

در وضعیتی که در این پرسش گفته‌شده است خون استحاضه محسوب می‌شود.

س ۹/ هل يجوز مصافحة الصابني وتقيله وتناول طعامه؟

پرسش ۹:

آیا دست دادن با منداپیان (صابئی‌ها) (۱) و دیده‌بوسی با آن‌ها و خوردن از غذایشان جایز است؟

ج/ يجوز.

پاسخ:

جایز است.

س ۱۰ / أحياناً نتعامل مع شخص هندوسي أو مجوسي، يضافحنا أو يقدم لنا الشاي والطعام في مكان ما (مطعم، شركة، ...) وربما يغسل الأواني أو يلمسنا ويده رطبة، أو مثلاً يكون نجاراً أو صباغاً أو غيره ويدخل منازلنا، فيلمس هنا أو هناك. فما هي حدود التعامل معهم من حيث النجاسة، فهل نحتاج إلى الغسل أو الوضوء أو تطهير المكان والأشياء. وماذا بشأن الأكل والشرب سواء كان هو من أعد الطعام أو مجرد ناقل للطعام؟

پرسش ۱۰:

گاهی با شخصی هندو یا مجوس برخورد می‌کنیم. آن‌ها با ما دست می‌دهند یا جاهایی مثل رستوران، شرکت و ...- برایمان چای می‌آورند، چه‌بسا ظرف‌ها را می‌شویند یا ما را به دست مرطوب لمس می‌کنند، یا به‌عنوان مثال نجار یا نقاش هستند یا شغل دیگری دارند، وارد خانه‌هایمان می‌شوند و اینجا و آنجا را لمس می‌کنند. حدود تعامل با آن‌ها از نظر نجس و پاک بودن چیست؟ آیا به غسل و وضو نیاز داریم یا باید مکان و اشیا را پاک‌کنیم؟ در مورد خوردن و نوشیدن چطور؟ چه در صورتی‌که این شخص از تهیه‌کنندگان غذا باشد؟ یا صرفاً آورنده‌اش باشد؟

ج / الهندوسي والمجوسي طالما يؤمنون بوجود الله سبحانه فلا يحكم بنجاستهم. وبالتالي لا إشكال لو مسّكم أو مسّ طعامكم أو آنتيكم برطوبة مسرية.

پاسخ:

در مورد هندو و مجوس، تا هنگامی‌که به خداوند سبحان ایمان داشته باشند حکم به نجس بودنشان نمی‌شود؛ و در نتیجه اگر با رطوبتی که سرایت کننده باشد شما، غذا یا ظروفشان را لمس کنند اشکالی وجود ندارد.

س ۱۱ / هل واجب علينا غسل مس الميت عند لمس المريض وهو ميت سريراً وقبل إعلان الوفاة من الأطباء؟

پرسش ۱۱:

اگر بیماری را که در بستر مرگ است پیش از اعلام فوت از سوی پزشکان- لمس کنیم، آیا غسل مسّ میت بر ما واجب می‌شود؟

ج / لا يجب غسل مس الميت إلا بعد برد جسم الميت بالموت والتيقن من أنه ميت، وهذا مذکور في الشرائع: (ويجب الغسل على من مس ميتاً من الناس قبل تطهيره وبعد برده بالموت).

پاسخ:

غسل مسّ میت واجب نیست مگر بعد از سرد شدن بدن میت پس از مرگش و یقین پیدا کردن به اینکه او مرده است؛ و این مطلب در کتاب شرایع بیان شده است: (کسی

که جسم مرده انسان بعد از سرد شدن بر اثر مرگ و قبل از تطهیر (غسل یا تیمم میّت) لمس کند، غسل بر او واجب می‌گردد).

س ۱۲ / دوشك ضخامته أكثر من ۲۵ سم تنجس ببول طفل ولا يمكن غسله بالماء؛ لأن الماء يبقى في داخله ولا يخرج منه، لكن توجد شركات تغسل مثل هكذا فراش بأجهزة خاصة، وكيفية الغسل وتعقيم الفراش تكون بضغط بخار الماء الحار عليه فقط وليس بالماء، فهل يطهر الدوشك بهذا طريقة غسل، أم لا؟
پرسش ۱۲:

تشکی با کلفتی بیش از ۲۵ سانتی‌متر با ادرار کودکی نجس شده است. این تشک را نمی‌توان با آب شست؛ چراکه آب داخلش می‌ماند و از آن خارج نمی‌شود. برخی شرکت‌ها وجود دارند که چنین زیراندازهایی را با ابزار مخصوصی شست‌وشو می‌کنند. چگونگی شستن و ضد عفونی کردن زیرانداز به این صورت است که فقط بخار آب داغ را با فشار بر تشک وارد می‌کنند و نه خود آب را. آیا تشک با این روش شستن، پاک می‌شود یا خیر؟

ج/ لتطهيره يمكن إيصال ماء متصل له (كالماء الذي يجري في الأنابيب للبيوت)، ويمكن أيضاً تطهير المكان المتنجس بالبخار، ولكن عين النجاسة نفسها لا تطهر بدفع بخار الماء فقط بل لابد من إزالتها أو استهلاكها في ماء كثير كماء الأنابيب، أو أن يسلط عليها بخار الماء فترة طويلة من الزمن نسبياً تكفي ليقوم البخار برفع عين النجاسة وتطهير المكان أو الموضع.
پاسخ:

می‌توان برای تطهیر آن، آب پیوسته‌ای را به آن رساند (مثل آبی که در لوله‌کشی خانه جریان دارد). همچنین مکان نجس شده را می‌توان با بخار پاک نمود. ولی عین نجاست، فقط با وارد کردن بخار آب پُرفشار پاک نمی‌شود؛ بلکه باید توسط آب فراوان مانند آبلوله‌کشی از بین برود یا برطرف شود یا اینکه بخار آب، مدت‌زمان نسبتاً بسیار طولانی بر آن چیره شود تا برای این کار کافی باشد و بخار، عین نجاست را از بین ببرد و مکان یا محل را پاک گرداند.

* * *

(۱) - منداییان پیروان یحیای تعمیددهنده و یکی از اقلیت‌های مذهبی ایران، عراق و سوریه هستند. منداییان با نام صابئین نیز شناخته می‌شوند. در بعضی سنت‌های اسلامی آنان را به اشتباه ستاره پرست دانسته‌اند اما ایشان خود را پیروان یحیای پیامبر می‌دانند. (مترجم - منبع ویکی پدیا).